

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika,
sum tú kundi ynskt tær at fingið viðgjordan í hesum teiginum.

Spyr Sosialin

Skriva til: Sosialurin, postsmoga 76, 3800 Argir.
Merk brævbjálvan »Spyr Sosialin«.

Eyðun Joensen,
sálarfrøðingur

Minna Jacobsen,
sosialráðgevandi

Marner Simonsen,
lækni

Fríða Patursson,
lögfrøðingur

Hví eru børnini so kræsin?

Eg eigi trý børn, sum við millumbilum í uppvækstrinum hava verið trupul at fáa tilat eta matin, sum hevur verið settur fyrri tey.

Sum mamma eri eg evindaliga leidd av hesum rokinum. Vit hava als ikki stundir til slikt. Eisini er tað nógv fyrri at vita sær slíkan atburð hjá børnunum, tá ein veit, at nógv børn í heiminum svøltu.

Vit hava roynt alt møguligt, eisini at formana og skelda tey, men tá verða tey bert enn meira kræsin og treistk.

Veit sálarfrøðingurin onkur ráð at geva okkum?

Ein troytt mamma

Í hesum eins og í so mongu øðrum fori, er neyðugt at gáa eftir, hvør orsøkin til kræsin er, fyrri at vita, hvussu skal farast fram.

Kræsin og vánaligur matarlystur er reidiliga

vanligt fyrbrigdi hjá smábørnum av og á í uppvækstrinum.

Tí eigur altíð at verða kannað, um okkurt líkamligt brek kann vera orsøkin t.d. nýrabruni, buk-sjúkur og blóðmangul, fyrri at vissa sær, at barnið einki líkamligt bagir.

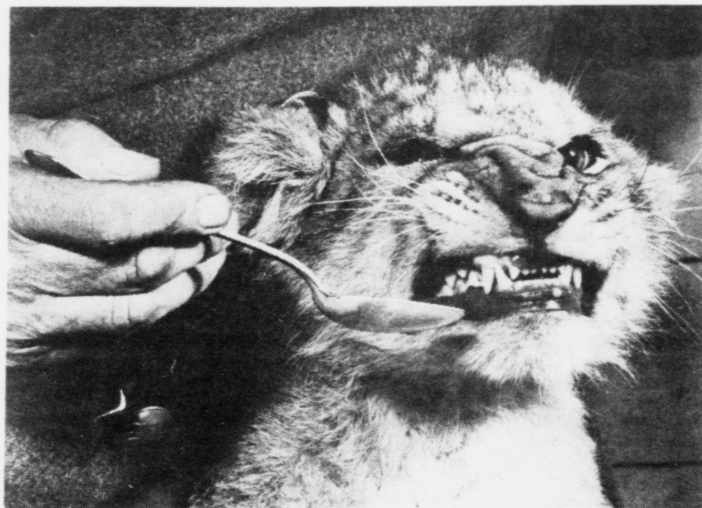
Men ikki so sjáldan er talan um sálarligar orsøkir, har barnið tilvitad so væl sum ótilvitad nýtir kræsin, sum mótmæli mótvægis onkrum, ið barnið ikki vil góðtaka. Hetta krevur samskipti millum foreldur og barn. Foreldrini eru vanliga tey sterkastu og tí er kræsin — saman við tí at gera seg vátan og dálka seg, eitt hitt sterkasta vápnid, barnið kann nýta móti næstringum, tá alt annað ikki rokkur.

Vanliga plaga smábørn — eisini heilt niður í fyrsta livið, sjálvi at gera vart við seg, tá tey eru svong og vilja hava at eta.

Oftast gongur hetta av sær sjálvum, tí barnið finnur sína egnu »rytmu«, sum tað á mangan hátt ikki er rætt at broyta ella órógva.

Verður kræsin brúkt sum amboð at treiskast við, nyttar sjáldan at seta hart móti hørðum: at skelda, skamma barnið út ella nýta tvingsil. Tað kann hava við sær tær avleiðingar at máltíðirnar í hugaheiminum hjá barninum fáa dām av »óbehag« og andstygd. Nakad talar fyrri, at slíkar upplivingar eisini kunnu bera reit líkamligar avleiðingar við sær, t.d. at spýttid í munn og magasekreti minskar, og tað botir ikki um hugin at eta.

Máltíðirnar skulu heldur bera dām av at vera hugnalotur, har góðar stundir eru at sita til borðs. Tað er her — sum í so mongum øðrum fori — lysten som driver vørket.

Eisini skal ein hava í huga, at kræsin kanska kann »lærast« ella »smitta« frá eldri systkjum og foreldrum.

Kanska er kræsin nakad, sum smábørn — eins og so mangt annað, eitt fyrbrigdi, sum bornini taka eftir øðrum í familjuni.

Adra frágreiðing dugi eg ikki at finna fyrri at flest øll smábørn eta spik, lýsi og annað uttan hóvasták,

meðan tey í tíðarbílum seinni, ikki vilja vita av tí.

Eg havi ikki nevnt, at tað er umráðandi at ansa eftir, at bornini ikki eta millum vanliga máltíðirnar. Tað roki eg við, at tygum eru greið yvir — eisini at fleiri mjólkisopar kunnu veita smábørnum so mikið av mettu, at tað bart út ikki orkar at eta fasta fodi til máltíðirnar.

At enda kundi eg nomið við eina herviliga, men tí-

betur sjáldsama sálar-sjúku, har hálvvaksin kunnu svota seg og/ella spýggja so mikið, at lívið kann koma í vanda.

Tað er ein heilt onnur sök enn vanligt kræsin, sum eg ikki skal koma inn á á hesum sinni.

EY-JO

Hvussu nógvur er koyripeningurin?

Á arbeidsplassi okkara innan tað almenna, eru vit ósamd um, hvussu nógv ymsu stovnarir lata til koyripening.

1. Hvussu verða koyripeningar roknaðir út.

2. Hvussu nógv fáa tey hjá Landsverkfrøðinginum, Sjóðvarpi Føroya, Eirargarði ella Landsstýringinum — bert fyrri at nevna nøkur dømi?

Kann sosialráðgevin siga okkum hetta.

BN

Spurningur 1.

Ikki ber til nágreiniliga at siga, hvussu koyripeningurin verður útroknaður, men hann er samsýning fyrri útreiðslu til bensin, slit av bilinum o. a.

Spurningur 2.

Landsstýrið hevur gjørt Reglugerð um samsýning fyrri nýtslu av egnum bili í tænastruorindum, fyrri teir stovnar, ið hoyra undir landinum, herundir eisini Landsverkfrøðingin, SF og Landsstýrið.

Tey starvsfólk, sum javnan eru í tænastruorindum, kunnu fáa skrivliga heimild til at nýta egnan bil í tænastruorindum. Samsýningin er í hesum sambandi kr. 1,85 pr. km. fyrri koyring upp til

7500 km. í einum figgjarari. Fer koyringin uppum hetta, so er samsýningin kr. 1,20 pr. km.

Harumfram kunnu starvsfólk fáa loyvi, at nýta egnan bil í einstokum fori til einstaka tænastruferð, og er samsýningin tá kr. 1,20 pr. km. Í serstokum fori, kann fast samsýning veitast fyrri nýtslu av egnum bili.

Danskir stovnar, herundir Eirargarður, fáa samsýning eftir danskum reglum, og er samsýningin kr. 1,82 pr. km. upp til 12.000 km koyring um árið, og fer koyringin uppum hetta, er samsýningin kr. 1,05 pr. km. og tað sama, tá loyvi verður givið í einstokum fori.

Minna Jacobsen

Heldur tú ikki

SOSIALIN